

Minder van hetzelfde

1 januari 1988

Auteur: A. Dekkers

Volume: 19

Nummer: 5

Pagina's: 22-25

Documenten

- [moer_jrg19_050.pdf](#)

a dekkers speerpunt lezen minder van hetzelfde annelies dekkers akveld is al jaren docent taaldidactiek in de lerarenopleiding voor het basisonderwijs van het begin af aan is zij betrokken geweest bij de ontwikkeling en uitvoering van de speerpunt lees cursussen van de domstadacademie in utrecht met als achtergrond activiteiten rondom creatief taalonderwijs intercultureel onderwijs en taaldrukken had annelies heel andere ideeën over de invulling van een cursus speerpunt lezen dan de informatie uit het door het ministerie aangeboden pakket pakket preventie leesmoeilijkheden van mommers e a hieronder vertelt zij hoe zij de 32 uur van de cursus speerpunt lezen probeert te gebruiken voor de aanzet tot echte veranderingprocessen in scholen omdat zij maatwerk voor teams wil geven gaat het hier vooral om organisatorische aspecten van zo'n cursus de beschreven werkwijze is overdraagbaar op de speerpunten die het ministerie het onderwijs de komende jaren nog door de strot wenst te drukken historische het geven van de cursussen werd ongeveer verplicht gesteld voor opleidingen die hadden enkele maanden voor de start van het cursus in die fusieperiode een overschot aan docenten jaar 1985 1986 werden de pabo's verblijd ten en de basisscholen werd een grote worst met een schrijven waarin het ministerie van voorgehouden om aan die cursussen deel te onderwijs zogeheten speerpuntcursussen nemen zij kregen extra formatieplaatsen af aankondigde dit was een politiek antwoord hankelijk van het aantal deelnemende teamle op de klachten over de kwaliteit van het onderwijs aan deze cursus derwijs het ministerie kon die maatregelen als voorbereidend materiaal kreeg iedere opleider gemakkelijk nemen het zat voor een dubbeltje der die de cursus zou gaan geven een pakket op de eerste rij aangereikt het nascholingspakket preventie 22 van leesmoeilijkheden in de onderwijs mijn overwegingen bij het maken volksmond pakket geheten van de keuzen voor de dit pakket ging uiteraard uit van bepaalde doelstellingen en vooronderstellingen over de cursusinvulling beginsituatie van de cursisten als een opleider een ander idee had over zorgverbreiding theorie is onzin dat lijkt een open deur na v lezen moest die maar zelf geschikt maar ik heb uit verhalen van basisschoolleraar materiaal ontwerpen en als de cursisten andere reden toch nogal eens klachten gehoord over de leervragen en hadden in verband met hun eigen veel te theoretische inbreng van opleiders praktijksituatie moesten zij die maar zo ver zonder dat die theorie werd toegesne-

den op woorden dat daar iets mee gedaan kon worden de praktijk van de cursisten in het begin den de landelijke pedagogische centra l p c deed ik iets vergelijkbaarst ik liet bijvoorbeeld probeerden met enkele landelijke bijeen kinderen in een freinetschool zien die leerden komsten wat oplossingen aan te dra gen voor lezen zonder er heel duidelijk bij te vermelden opleiders maar konden in korte tijd ook geen dat het niet om de juf de ruimte het aantal bergen verzetten zo begon s p eer-punt lezen kinderen ging maar om bepaalde didactische slecht voor betrokkenen die maatwerk van aspecten van die situatie die me ook bruik een nascholing verwachten baar leken voor leraren die niet op een freinet in moer is dit probleem in 1 98 5 enkele malen school werken gesignaleerd in moer 19 8 5 5 ging f ie van zowel theorie als praktijk zijn van belang bij d ijk inhoudelijk in op de problemen van vele een veranderingsgerichte cursus maar beide nascholende opleiders b ij al deze kritiek werd moeten aan bod komen en in relatie met vaak vergeten dat oplei-ders niet gewend zijn elkaar nascholing te geven toch iets heel anders dit is een probleem omdat bij een deelname dan scholing in de initiele oplei d ing het is ty van 20 cursisten er ook 20 verschillende prak perend voor de n ederlandse onder w ijssituatie tijksituaties zijn ideaal zou zijn dat je voor el dat zowel de opdracht-gever het m inisterie als ke cursist maatwerk zou kunnen leveren bij de opdrach-tontvangers de opleidingen in dit zo n groep is dat vaak niet haalbaar maar wel ge-val geen benul van nascholingsdidactiek benaderbaar de cursusleider kan op basis van hebben en met name de verschillen in leervra vertrouwen een soort contract maken met de gen van cursisten miskennen voor beide par cursisten dit lijkt me voor jullie allemaal zin tijen schijnt het voldoende dat de cursus vol maar zo n uit-spraak moet geen frase zijn bestaat en zelfs in de kritiek daarop kom je dit houdt in dat alleen die cursisten aanwezig w einig tegen dat op het didactisch kernpunt moeten zijn voor wie de uitspraak opgaat en ingaat het lijkt erop dat ons n eder-landse on het vooronderstelt dat de cursusleider goed op derwijshuis uit gesloten kamertjes bestaat die de hoogte is van de praktijksituatie van alle ieder hun eigen kleur he b ben voor je een an cursisten afzonderlijk en dit veronderstelt een der kamertje ingaat moet je je omkleden een intake gesprek vooraf ander taalregister gebruiken je gewoonten aanpassen is het niet vreemd dat bijvoorbeeld een cursus van 32 uur is te kort om echte de verworvenheden van de volwassenenedu veran-deringen te bewerkstelligen op z n best catie zie bijvoorbeeld de slo uitgave open wordt het een aanzet tot veranderingen en school in uitvoering niet worden in-gezet bij dat is w el een doel om naar te streven in d e de nascholing van leraren cursus moeten dus lijnen aangegeven worden door applicatiecursus ervaringen minder dom naar vervolgvactiteiten in komende jaren d at geworden ben ik be-wuster gaan kiezen voor betekent dat de opleider niet sec een cursus een zinvoller invulling van de cursus speer mag geven maar dat er relaties gelegd moe punt lezen dan het confectiepakket pp l te ten worden met schoolbegeleiders en soms bieden had ook met zo n schriftelijk document als een deelschool w erkplan waar natuurlijk wel team leden achter staan die een bepaalde invulling ge kozen hebbend 23 a ls opleider moet je ook de cursisten duidelijk daarvoor is dat er een bij effect ontstaat ma k en w at jouw bed oeling is w elke rol je waarin informatie wordt uitgewisseld tussen hooguit kunt spelen en d at het slagen van de deelne-

jd wordt inhoudelijk door de teamleden als het team de cursus inhoudelijk heeft af van een basisschool ingevuld ieder team gerond bel t d e coördinator de op lei d er op zij maakt een soort contract met de opleider over maken daarna een afspraak om de cursus ge deze inhoud zamenlijk af te sluiten het certificaat voor het eerste deel van de cursus wordt op ba deelname aan deze cursus w or d t met enige re sisscholen gegeven de belangrijkste redentativerende opmerkingen uitgedeeld 24 bekeken vanuit het tea m contract met de docent en gaat op basis daar van zelf aan het werk we zetten het geheel nog even op een rijtje de resultat en van deze praktische of theo vanuit het perspectief van een team retische studie worden met de docent geeva een vertegenwoordiger van het team komt lueerd dit geschiedt op locatie op een startbijeenkomst op de pabo daar zijn teamvertegenwoordigers van 200 300 cursisten die eveneens informatie krijgen over de tot slot opzet de helft van de cursus wordt gevuld door de opleiding in groepen van 20 30 de n atuurlijk is zo n cursus verre van op timaal andere helft is zelfwerkzaamheid van teams het gaat erom te bekijken wat je in 32 uur elke afgevaardigde heeft zijn deelschool kunt doen h et lukt ons niet altijd maar toch werkplan bij zich en vertelt over het leesonder w el vaa k om teams het gevoel te geven d at ze wijs op zijn haar school en de leerbehoeften een zinnig begin heb b en g emaa kt met een ver van de leraren op grond daarvan en op grond andersp roces ter verbetering van het lees van de bereikbaarheid in de regio worden er onderwijs de basis daarvan is het besef dat groepen van teams samengesteld voorlopige de tea m s zelf de verant w oordin g n e m en voor keuze hun leerproces de docent houdt telefonisch contact met a ls opleiders heb b en w e ervan geleerd d at de vertegenwo ordigers voor iedere cursus begeleiden d leren vaa k veel effectiever w er kt groep afzonderlijk en ontwerpt een opzet voor dan d ocerend leren m aar ook d at daaraan or de vier gemeenschappelijke bijeenkomsten ganisatorisc h e c onsequen ties ver bon d en zijn die bijeenkomsten vinden plaats op een van in verg elijkin g met de tra d itionele di d act i ek be de scholen na afloop van elke bijeenkomst tek ent dit veel t ijd verliezen aan het beg in overlegt de docent met de vertegenwo ordigers een extra voordeel bij zo n aanpak is dat de over de voortgang opleiding meer inzicht krijgt in de echte ver na de eerste vier bijeenkomsten gaan de schillen in de praktijk van de basisschool cursisten per team door elk team maakt een noo t 1 fie van dijk meer van hetzelfde over beter leesonderwijs op basissc holen door nascholing van leerkrachten in moer 1985 5 pag 15 e v 25